

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ PENTRU MICROHIDROENERGIE

MEMBRA ESHA – EUROPEAN SMALL HYDROPOWER ASSOCIATION

Calea Dorobantilor 103-105, Etaj 5, Camera 518, Sector 1, Bucuresti, Tel: 0720528266

Romania, www.rosha.ro, office@rosha.ro

În atenția:
Consiliul Concurenței,
Direcția Industrie și Energie

SESIZARE CU PRIVIRE LA PIȚELE CERTIFICATELOR VERZI

Sesizarea se referă la rezolvarea problemei celor aproape 600 de producători de energie electrică în microhidrocentrale. Vă transmitem un punct de vedere asupra modului de funcționare a pieței certificatelor verzi.

Prin prezenta dorim să va supunem atenției, în vederea verificării, unele posibile nereguli în funcționarea pieței de tranzacționare a certificatelor verzi (CV) PCBCV (Piata Contractelor Bilaterale de Certificate Verzi) OPCOM, respectiv abateri de la prevederile "Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi" aprobat prin ordinul președintelui ANRE nr. 44/20.10.2011 în care se stipulează că piețele centralizate de tranzacționare ale CV gestionate de către OPCOM, au ca scop să pună la dispozitie participantilor un cadru de tranzacționare al CV, transparent, nediscriminatoriu, cu lichiditate ridicată și care oferă acestora un preț de referință pentru încheierea contractelor bilaterale stabilit în baza unor reguli predefinite.

În baza analizei pe care am întreprins-o asupra modului defectuos de funcționare, constatăm următoarele *efecte generale asupra pieței de energie*:

1. Piata pentru tranzacționarea certificatelor verzi PCBCV - OPCOM nu respectă principiile de funcționare specifice unei piete concurențiale, prin aceasta fiind încalcăt implicit principiul nediscriminării.
2. Piata PCBCV OPCOM nu respectă principiile de funcționare specifice unei piete ordonate, fiind încalcăt, de asemenea, principiul nediscriminării.
3. Ultima sesizare se referă la tranzacțiile efectuate în data de 18.02.2015 ca urmare a ofertelor inițiatore de cumpărare depuse de către S.C. ALRO S.A. Referitor la acestea avem suspiciunea că participanții care au depus oferte de răspuns nu detineau la momentul depunerii ofertelor în mod real certificatele verzi oferite spre vânzare pe fiecare ofertă inițiatore.

Observație

Pagina a 2-a conține propuneri în vederea normalizării modalității de tranzacționare a certificatelor verzi, iar paginile 3-5 conțin argumente și exemple cu privire la *efectele generale asupra pieței de energie* enumerate mai sus.

PROPUNERI

Avand in vedere cele prezentate, in vederea normalizarii modalitatii de tranzactionare a certificatelor verzi, facem urmatoarele propuneri:

1. Desfiintarea pietei PCBCV, intrucat, dupa cum s-a aratat, nu satisface principiile enuntate prin "Regulamentul de organizare si functionare a pieteи de certificate verzi", aprobat prin ordinul presedintelui ANRE nr. 44/20.10.2011.

2. Mutarea tuturor tranzactiilor cu certificate verzi pe platforma PCCV, aceasta fiind mult mai apropiata de principiile enuntate prin Regulamentul mai sus mentionat, chiar daca, in opinia noastra, si aceasta piata ar necesita unele imbunatatiri, cf. punctului urmator.

3. Reorganizarea PCCV: renuntarea la modelul licitatiei la data fixa cu alocare pro-rata si inlocuirea acestuia cu o platform de tranzactionare continua, bazata pe ordine de tranzactionare, dupa modelul pieteи REGULAR a Bursei de Valori Bucuresti. Aceasta intrucat:

- Algoritmul de fixing cu alocare pro-rata creeaza posibilitatea acumularii la vanzare a unei cantitati foarte mari de CV-uri intr-o singura tranzactie, fara a tine cont de termenul de expirare a CV-urilor. Cu alte cuvinte: aceasta modalitate de tranzactionare creeaza inechitati deoarece algoritmul pro-rata pune la un loc CV-uri emise in aprilie 2014 si CV-uri emise in decembrie 2014. Procentual fiecare vinde proportional, doar ca pentru cel cu CV-uri emise in aprilie probabilitatea de a ajunge la termenul de expirare este mult mai mare. In plus, in conditiile unui deficit temporar de cerere, exista riscul ca de la o luna la alta cantitatea sa se mareasca, iar prin alocarea pro-rata sa revina fiecaruia tot mai putin (ceea ce diminueaza drastic posibilitatea lichidarii CV-urilor emise in aprilie 2014). In opinia noastra mecanismul trebuie inlocuit cu unul care sa asigure o executie ordonata, functie de momentul introducerii la tranzactionare (care, teoretic, este functie de momentul emiterii).

- Termenul de expirare a ofertelor, de o zi, compatibil cu sistemul de licitatie la data fixa functional in momentul de fata, dezavantajeaza, din nou, vanzatorii, deoarece acestia sunt pusi in situatia de a relua de fiecare data ofertarea acelorasi CV-uri, plus cele nou intrate in portofoliu (se ajunge la situatia in care se vinde un procent ce evolueaza descrescator dintr-o cantitate ce evolueaza crescator).

- Tranzactionarea CV-urilor la pachet cu energia (primim zilnic mail-uri si telefoane in acest sens) are si alte aspecte:

- de competenta ANAF: evaziune fiscala: CV-urile nu sunt purtatoare de TVA, energia este (deci vanzand energia electrica cu 10 lei este pagubit statul de diferenta de TVA, fata de cat ar fi incasat daca o vindea cu 150 de lei)

- de competenta Consiliului Concurentei: dumping: energia este vanduta sub pretul de cost, ceea ce este ilegal si aduce la faliment marii producatori care nu primesc CV-uri si carora li se face concurenta neloiala. Dar ii afecteaza si pe cei care primesc certificate verzi, dar refuza o practica ilegala: dupa ce ca nu pot vinde CV-urile, dau si energia pe un pret foarte mic !

În urma analizarii modului de functionare a pietei OPCOM PCBCV, am extras urmatoarele:

OBSERVATII - Argumente, exemple

1. Piata pentru tranzactionarea certificatelor verzi PCBCV - OPCOM nu respecta principiile de functionare specifice unei piete concurentiale, prin aceasta fiind incalcat implicit principiul nediscriminarii.

Participantii nu au obligatia de a raspunde la ofertele initiatore in ordinea prioritatii de pret. Ca urmare, pe parcursul anului 2014, dar si in anul 2015, s-au efectuat mai multe tranzactii cu Certificate Verzi la preturi mai mari decat pretul minim de 130,69 lei/CV, in conditiile in care piata era invadata cu oferte initiatore de vanzare la pret minim care au ramas fara raspuns.

In sensul celor de mai sus, se prezinta cateva exemple:

- in data de 03.10.2014, participantul initiator S.C. SELGROS CASH&CARRY S.R.L. a vandut 420 CV catre ADERRO GP ENERGY S.R.L. la 266,22 lei/CV, in conditiile in care 6 oferte de vanzare la 130,69 s-au anulat din lipsa contraparte.

- in data de 17.10.2014, participantul initiator S.C. HIDROELECTRICA DEL VALEA LUI VLAD S.R.L. a vandut 100 CV catre ELSACO ENERGY S.R.L. la 133,19 lei/CV, in conditiile in care 20 de oferte de vanzare la 130,69 s-au anulat din lipsa contraparte.

- in data de 12.02.2015 au fost efectuate 5 tranzactii cu acelasi cumparator, participantul S.C. Industrial Energy S.A (acesta din urma a depus oferte de raspuns la ofertele de vanzare initiatore):

- o Participantul initiator S.C. TRANSEASTERN VISTEA HIDROELECTRICA SPV IV S.R.L. a vandut catre S.C. Industrial Energy S.A. un numar intre 11 si 26411 CV-uri la pretul de 193,24 lei/CV;

- o Participantul initiator S.C. TRANSEASTERN VISTEA HIDROELECTRICA SPV IV S.R.L. a vandut catre S.C. Industrial Energy S.A. un numar 532 CV-uri la pretul de 193,24 lei/CV;

- o Participantul initiator S.C. ZAGRA HIDRO S.R.L. a vandut catre S.C. Industrial Energy S.A. un numar intre 11 si 32120 CV-uri la pretul de 193,24 lei/CV;

- o Participantul initiator S.C. ROTT ENERGY S.A. a vandut catre S.C. Industrial Energy S.A. un numar intre 10 si 24191 CV-uri la pretul de 193,23 lei/CV;

- o Participantul initiator S.C. ROTT ENERGY S.A. a vandut catre S.C. Industrial Energy S.A. un numar de 562 CV-uri la pretul de 193,23 lei/CV.

Si in acest caz alte 17 oferte de vanzare la 130,69 lei/CV au fost anulate din lipsa contraparte.

Desigur, acestea sunt doar cateva exemple, situatiile similare au fost mult mai numeroase.

2. Piata PCBCV OPCOM nu respecta principiile de functionare specifice unei piete ordonate, fiind incalcat, de asemenea, principiul nediscriminarii.

Participantii nu au obligatia de a raspunde la ofertele initiatore in ordinea prioritatii de timp (in ordine cronologica). Ca urmare, pe parcursul anului 2014 piata a permis in mod curent depunerea de oferte de raspuns la pret minim la oferte initiatore publicate dupa alte oferte cu conditii de pret si cantitative identice.

Exemplele de acest gen sunt zilnice, prezentam unul tot din data 12.02.2015:

La ora 11:15 S.C. GRENERG S.R.L. a vandut catre S.C. RENOVATIO TRADING S.R.L. un numar de 660 CV-uri la pretul de 130,69 lei/CV, in conditiile in care intre orele 9:00 si 11:00, inclusiv, au fost anulate alte 9 oferte la acelasi pret, unele chiar cu conditii cantitative variabile (de ex. cea de la ora 9:45 initiatata de S.C. GRIVCO S.A. ca participant vanzator initiator pentru o cantitate intre 10 si 3070 CV-uri, deci s-ar fi incadrat si cele 660 tranzactionate la ora 11:15, la acelasi pret de 130,69 lei/CV).

• Facem precizarea ca intr-o piata concurrentiala conditia cantitativa este fie complet ignorata, fie de importanta minora. Dimpotrivă, in piata de tranzactionare a certificatelor verzi PCBCV OPCOM conditia cantitativa este primordiala: daca cineva depune o oferta initiatore de cumparare pentru 50000 de CV-uri, la aceasta nu vor putea raspunde decat participantii vanzatori care detin minim 50000 de CV-uri. De regula, pe o bursa transparenta, conditia cantitativa este cuplata cu o conditie de pret, altfel spus: x vinde un numar de titluri la un pret mai mic decat cel din piata, dar numai pentru cei dispusi sa execute pachetul integral (ordin total sau nimic); ce sens are conditia total sau nimic atata timp cat nu exista posibilitatea de a negocia un pret mai mic decat pretul de piata din momentul respectiv (avand in vedere ca toate CV-urile se tranzactioenaza de mai bine de un an la pret minim)?

In contextul celor prezentate mai sus, avem motive sa credem ca unele tranzactii realizate in anul 2014 au reflectat, de fapt, intelegeri efectuate in afara pietei, cum ar fi, de pilda, achizitii la pachet energie electrica/certificate verzi cu reducerea pretului la energie electrica. In opinia noastră astfel de intelegeri afecteaza in mod negativ rezultatele pietei sub mai multe aspecte:

○ sunt perturbate preturile medii de tranzactionare atat pentru energia electrica, cat si pentru certificatele verzi. Preturile publicate nu mai reflecta echilibrul real dintre cerere si oferta valabil pentru fiecare tip de produs, ci echilibrul dintre cerere si oferta pentru un al III-lea produs, neoferit ca atare spre tranzactionare: pachetul energie electrica cu certificate verzi. Prin aceasta preturile de referinta stabilite de pietele OPCOM pentru ambele produse sunt neconforme cu realitatea.

○ Astfel de intelegeri reflecta, de fapt, o reducere a pretului certificatelor verzi sub limita minima stabilita prin grila ANRE, chiar daca scriptic discount-ul se acorda la energia electrica.

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ PENTRU MICROHIDROENERGIE

MEMBRA ESHA – EUROPEAN SMALL HYDROPOWER ASSOCIATION

Calea Dorobanților 103-105, Etaj 5, Camera 518, Sector 1, București, Tel: 0720528266

Romania, www.rossha.ro, office@rossha.ro

Facem precizarea ca intregeri precum cele de mai sus sunt posibile si ca urmare a faptului ca ofertele nu sunt depersonalizate inainte de a fi afisate in piata, ceea ce face posibil ca participantii sa se poata alege intre ei.

3. Ultima sesizare se refera la tranzactiile efectuate in data de 18.02.2015 ca urmare a ofertelor initiatore de cumparare depuse de catre S.C. ALRO S.A. Referitor la acestea se neste suspiciunea ca participantii care au depus oferte de raspuns nu detineau la momentul depunerii ofertelor in mod real certificatele verzi oferite spre vanzare pe fiecare oferta initiatore.

In caz contrar, si anume in cazul in care un participant vanzator a depus o oferta de raspuns cu un numar de certificate verzi mai mare decat numarul de certificate verzi detinute in mod real de catre respectivul participant, atunci trebuie avut in vedere ca prin aceasta rata de alocare stabilita de catre OPCOM prin “Procedura privind modalitatea de tranzacționare pe Piața Contractelor Bilaterale de Certificate Verzi conform căreia contractele sunt atribuite prin licitație publică” avizată cu Avizul ANRE nr. 6/15.01.2014”, a fost falsificata, iar ceilalți participanti au fost dezavantajati corespunzator. In cazul in care se constata ca au existat astfel de situatii, in mod normal procedura de alocare trebuie reluată numai pentru participantii care detineau in mod real numarul de certificate verzi solicitat in oferta initiatore.

Președinte ARmHE
conf.dr.ing. Bogdan POPA

